

DATOS IDENTIFICATIVOS

Subtitulado

Materia	Subtitulado			
Código	V01M079V01201			
Titulación	Máster Universitario en Tradución Multimedia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Pereira Rodríguez, Ana María			
Profesorado	Iruveda López, Marta Pereira Rodríguez, Ana María Romero Fresco, Pablo			
Correo-e	pereira@uvigo.es			
Web	http://multitrad.webs.uvigo.es			
Descrición xeral	Esta materia concíbese como un espazo didáctico que servirá ao estudantado, en primeiro lugar, para alcanzar competencia profesional no proceso de elaboración de subtítulos e, en segundo lugar, para reflexionar sobre os problemas xurdidos no proceso, analízalos criticamente e defender as solucións adoptadas. Ademais, introducirase ao estudantado na técnica do refalado.			

Competencias

Código	
B1	1. Recoñecer os modelos teóricos máis apropiados no campo da tradución multimedia.
B4	4. Identificar os contextos culturais implicados, normas e estándares.
B7	7. Xestionar, elaborar e revisar proxectos de tradución multimedia.
B11	11. Aplicar os coñecementos adquiridos e ter capacidade de resolución de problemas.
B12	12. Defender o seu traballo de tradución ante públicos especializados e non especializados.
C3	3. Coñecer en profundidade as institucións, normas e estándares.
C5	5. Coñecer en profundidade os procedementos e técnicas de transvasamento adecuados dos diferentes produtos multimedia e saber xustificar as decisións tomadas.
C45	45. Coñecer en profundidade a historia e evolución do subtitulado.
C46	46. Coñecer en profundidade as etapas do proceso de subtitulado.
C47	47. Coñecer en profundidade as condicións laborais, as convencións de subtitulación e o discurso subtitulador e aprender a manexar o software de subtitulación.
C48	48. Coñecer en profundidade os problemas principais do subtitulado (xerais e específicos) e adquirir práctica no proceso de subtitulado.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
O alumno aprenderá as bases teóricas sobre as que descansa esta modalidade de transvasamento audiovisual: definición, tipos, historia e características diferenciais.	B1 B4 C3 C45 C46 C47 C48
O alumno aprenderá a manexar programas de subtitulado.	B11 C47

O alumno levará a cabo con éxito todas as fases do proceso de subtitulado: localización dos subtítulos, adaptación e lanzamento e saberá defender o seu traballo.	B1 B4 B7 B11 B12 C3 C5 C45 C46 C47 C48

O alumno aprenderá os fundamentos teóricos do rehalado.	B1 B4 C3 C5

Contidos

Tema	
1. O subtitulado	1.1. Definición, tipos e historia 1.2. Etapas no proceso de subtitulado 1.3. A práctica subtituladora: a profesión de subtitulador; convencións espaciais, temporais e ortotipográficas; especificidades do discurso subtitulador e problemas e estratexias de resolución
2. Introducción ao refalado	
3. Prácticas	3.1. Prácticas de subtitulado 3.2. Comentarios de refalado

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	2	0	2
Estudos/actividades previos	26	9	35
Prácticas autónomas a través de TIC	0	35	35
Foros de discusión	10	0	10
Titoría en grupo	10	0	10
Traballos e proxectos	0	28	28
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	0	30	30

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	A primeira sesión da materia será presencial (aínda que tamén se gravará e colgará na plataforma do posgrao) e dedicarase a explicar con detalle os obxectivos que se pretende alcanzar, o temario, a forma en que se desenvolverá a docencia e os procedementos de avaliación.
Estudos/actividades previos	O alumno disporá, na plataforma do posgrao, dunha guía cos principais contidos da materia desenvolvidos, así como unha bibliografía básica de lectura obrigatoria, que debe asimilar co fin de poder realizar con éxito os exercicios prácticos.
Prácticas autónomas a través de TIC	Os contidos teóricos que o alumno debe asimilar exercitaranse a través de actividades e distintos tipos de exercicios que o alumno realizará individualmente.
Foros de discusión	Nos foros de discusión, poranse en común e discutirán as solucións dadas ás prácticas autónomas.
Titoría en grupo	As tutorías grupais (ou individuais, dependendo de se as entregas obrigatorias da materia fanse individualmente ou en grupo) usaranse para despexar dúbidas relativas aos encargos a través dos cales se avalía a materia e para revisar os mesmos unha vez entregados.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudos/actividades previos	Dado que o curso ten carácter semipresencial, está prevista unha atención personalizada continuada, ao longo de todo o desenvolvemento da materia, na plataforma virtual da Universidade de Vigo.
Prácticas autónomas a través de TIC	Dado que o curso ten carácter semipresencial, está prevista unha atención personalizada continuada, ao longo de todo o desenvolvemento da materia, na plataforma virtual da Universidade de Vigo.

Titoría en grupo Dado que o curso ten carácter semipresencial, está prevista unha atención personalizada continuada, ao longo de todo o desenvolvemento da materia, na plataforma virtual da Universidade de Vigo.

Probos	Descrición
Traballos e proxectos	Dado que o curso ten carácter semipresencial, está prevista unha atención personalizada continuada, ao longo de todo o desenvolvemento da materia, na plataforma virtual da Universidade de Vigo.
Probos prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Dado que o curso ten carácter semipresencial, está prevista unha atención personalizada continuada, ao longo de todo o desenvolvemento da materia, na plataforma virtual da Universidade de Vigo.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traballos e proxectos Comentario de subtítulos refalados en inglés e/ou español. DATA APROXIMADA: semana 8.	30	B1 C3 B4 C5 B11 C47 C48
Probos prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas. Ademais das actividades semanais, o alumno levará a cabo dous encargos de subtitulado (individual ou en grupo) que suporán a posta en práctica dos contidos da materia e que consistirán en encargos de traballo simulados ou reais, que poden ir acompañados dun informe crítico e apoiado en fontes de autoridade dos problemas xurdidos e das estratexias de resolución aplicadas. DATAS APROXIMADAS: semanas 3 e 5. As datas dos encargos poden variar dependendo da programación das sesións presenciais da materia.	70	B1 C3 B4 C5 B7 C45 B11 C46 B12 C47 C48

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar a materia non será obrigatorio asistir ás sesións presenciais.

SEGUNDA OPORTUNIDADE DE AVALIACIÓN

Se a cualificación obtida nas probos e traballos durante a primeira oportunidade de avaliación é non apta, ou ben os traballos poderanse refacer seguindo as correccións e propostas de mellora realizadas polos profesores (nese caso, a nota máxima que se obterá será 5), ou ben se realizarán novos encargos e actividades, que se cualificarán de 0 a 10.

Bibliografía. Fontes de información

Baker, Robert. et al. 1984. A Handbook for Television Subtitlers. Winchester: IBA Engineering Division.

Bravo, José María. 2004. "Conventional Subtitling, Screen Texts and Film Titles", en Bravo, J. M. (ed.). A New Spectrum of Translation Studies. Valladolid: Univ. Valladolid, 209-230.

Brondeel, H. 1994. "Teaching Subtitling Routines", Meta, 39/1, 26-33.

Chaves, M.J. 1993. "Traducción y cine. Subtitulación y traducción para doblaje cinematográfico: historia, teoría y práctica", en Le Bel (Ed.), Le masque et la plume. Sevilla: Secretariado de Publicaciones de la Universidad de Sevilla.

De Linde, Z. y Kay, M. 1999. The Semiotics of Subtitling. Manchester: St. Jerome Pub.

Díaz Cintas, Jorge. 1995. "El subtitulado de "Hamlet" al castellano", Sendebarr, 6, 147-158.

_____. 2001. La traducción audiovisual: el subtitulado. Salamanca: Almar.

_____. 2003. Teoría y práctica de la subtitulación inglés - español. Barcelona: Ariel.

_____ y Remael, Aline. 2007. Audiovisual Translation: Subtitling. Manchester: St. Jerome.

Dollerup, Cay. 1974. "On Subtitles in Television Programmes", Babel, 20/4, 197-202.

Goris, Olivier. 1993. "'Dubbing, subtitling and translation studies' + 'Dubbing, subtitling and societies': The question of French dubbing: Towards a frame for systematic investigation", Target, 5/2, 169-190.

- Gottlieb, Henrik. 1992. "Subtitling - A New University Discipline", *Teaching Translation and Interpreting*, 1992, 161-170.
- _____. 1994. "Subtitling: diagonal translation", *Perspectives. Studies in Translatology*, 2, 101-112.
- INDEPENDENT TELEVISION COMMISSION. 1993. *ITC Guidance on Standards for Subtitling*. ITC.
- Izard, Natalia. 1992. *La traducció cinematogràfica*. Barcelona: Centre d'Investigació de la Comunicació/Generalitat de Catalunya.
- Jäckel, Anne. 1995. "Audiovisual Communication and Language Transfer", *Language International*, 5, 17-20.
- Karamitroglou, Fotios. 1998. "A proposed set of subtitling standards in Europe", *Translation Journal*, vol. 2, nº 2, <http://accurapid.com/journal/tj.htm>.
- Kovacic, Irena. 1994. "Relevance as a Factor in Subtitling Reductions", en Dollerup, C. y Lindegaard, A. (eds.). *Teaching Translation and Interpreting* 2, 245-251. Amsterdam: John Benjamins Pub.
- Lavour, Jean-Marc et Adriana Serban (eds.). 2008. *La traduction audiovisuelle : Approche interdisciplinaire du sous-titrage*. De Boeck Université.
- Lorenzo, Lourdes y Pereira, Ana María (eds.). 2001. *Traducción subordinada (II): El subtitulado (inglés-español/galego)*. Vigo: Universidade de Vigo.
- Lorenzo, Lourdes. 2001. "Características diferenciales de la traducción audiovisual (II). El papel del traductor de subtítulos", en Lorenzo, Lourdes y Pereira, Ana (eds.), 11-17.
- Marleau, Lucien. 1982. "Les sous-titres... Un mal nécessaire", *Meta*, 27/3, 271-285.
- Martí Ferriol, J. L. 2013. *El método de traducción. Doblaje y subtitulación frente a frente*. Castelló: UJI. Colección Trama.
- Mayoral, Roberto. 1993. "La traducción cinematográfica : el subtitulado", *Sendebarr*, 4, 45-68.
- Nedergaard-Larsen, Birgit. 1993. "Culture-bound problems in subtitling = Cultural factors in subtitling", *Perspectives. Studies in Translatology*, 1/2, 207-241. Copenhagen: Museum Turculanum Press.
- Pereira Rodríguez, Ana M^a. 2001. "Subtitulado y traducción en España y en Galicia: su historia", en Lorenzo García, Lourdes y Ana Pereira Rodríguez (eds), 5-10.
- Torregrosa, Carmen. 1996. "Subtítulos: traducir los márgenes de la imagen", *Sendebarr*, 7, 73-88.
- Vöge, Hans. 1977. "The Translation of Films: Subtitling versus Dubbing", *Babel*, 23/3, 120-125.

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Aspectos Interculturais da Tradución Multimedia/V01M079V01102

Novas Tecnoloxías e Tradución Multimedia/V01M079V01101

Recursos Documentais para a Tradución Multimedia/V01M079V01103
